

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Ingela Bodbacka-Rak : Framtidens värld intresserar konstnärer. Österbottens tidning 10.11.2019 s. 22-23.

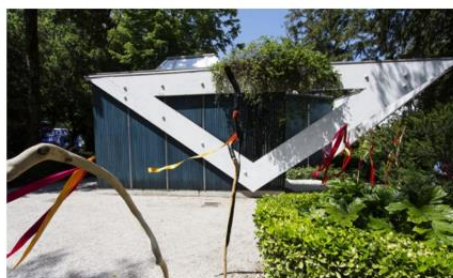
I den danska paviljongen visas "Heirloom", gjort av konstnären Larissa Sansour. FOTO: FRANCESCO GALLI VITERBO, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

"Birth V" heter det verk som visas i den estniska paviljongen på 2019 års Venedigbiennalen. Konstnären bakom det är Kris Lemsalu. FOTO: ANDREA AVEZZU, COURTESY OF LA BIENNALE DI VENEZIA

Kanada bidrar med "Isuma". Konstnärskollektivet bakom verket består av Zacharias Kunuk, Norman Cohn, Paul Apak och Pauloosie Quilitalik. FOTO: FRANCESCO GALLI VITERBO, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

I den finländska paviljongen visas i år verket "A Greater Miracle of Perception". Bakom det står ett konstnärskollektiv som kallar sig Miracle Workers. FOTO: FRANCESCO GALLI VITERBO, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

Framtidens värld intresserar

● Venedigbiennalen 2019 levererar inga färdiga lösningar, säger Ingela Bodbacka-Rak.

Den 58:e Venedigbiennalen stänger snart för den här gången, den pågår till den 24 november. Den anrika biennalen, som anordnas vartannat år, är en av de mest ansedda inom den internationella samtidskonstscenen. Biennalen lyckas alltid locka en megastor konstintresserad publik och den är viktig att ta del av för att följa med det nutida konstfältet.

Venedigbiennalen startade redan 1895 med nationella paviljonger i ett parkområde, Giardini. Med tiden har nya paviljonger byggts på området och i dag finns det troligtvis inte plats för nya paviljonger.

Finlands paviljong ritades av Alvar Aalto 1956. Den är liten, blåvit och relativt enkel jämfört med många andra nationella paviljonger. Den finländska paviljongen må vara anspråkslös i jämförelse med många andra, men den är nära granne till centralpaviljongen och har ett ypperligt läge.

De nationella paviljongerna kan

kanske synas som ett något förlämnat arv från en svunnen tid, men de flesta fungerar fint ännu i dag. Samtidskonsten har inte samma nationella intressen eller strävanden som i slutet av 1900-talet.

I dag ingår närmare 90 nationella paviljonger i biennalen. Alla finns inte i Giardini utan har placerats runt om i Venedig. Paviljongerna lever vidare jämsides med kuraterade, omfattande helheter i Arsenalen och i centralpaviljongen i Giardini. Arsenalen är en del av ett gammalt skeppsvarv i ganska nära anknytning till Giardini.

ATT SUMMERA årets biennial upplever jag som lite av en utmaning och jag har inte direkt någon storfavorit. Stora, viktiga och samtida frågeställningar behandlas såsom artificiell intelligens (AI) och digitalisering. Och vad det kommer att betyda för mänskligheten i framtiden.

Många konstnärer jobbar också med olika frågeställningar kring

etniska och nationella gränser, nationell identitet, kulturarv, avskadnad av en specifik nationell identitet, ursprungsbefolkningar, makt, klimatet och flyktingars situation. Och jag kan inte komma ihåg att någon biennial tidigare har befattat sig så mycket med olika tankar och frågeställningar kring vår gemensamma framtid i en mer eller mindre virtuell värld.

DANMARK REPRESENTERAS av en skrämmande, men vacker helhet av Larissa Sansour. I det ena rummet en svartvit film och i det andra rummet möts man av en stort, svart, hotande klot med ett lågt, dovt ljud. På golven kakelplattor med ornamentik som för tankarna till Mellanöstern.

I filmen förs en dialog mellan en äldre och en yngre kvinna efter att en katastrof inträffat, troligtvis en miljökatastrof, och de har tvingats att fly från sitt hemland.

Venedigbiennalen 2019

- Tema "May You Live In Interesting Times".
- Kurerad av Ralph Rugoff.
- Pågår 11.5–24.11.2019.

Den äldre kvinnan är män om att föra det tidigare landets värderingar och kulturarv vidare. Hon kommer ihåg olivlundar och en organisk, levande miljö som är helt olik den miljö som de nu befinner sig i. Den yngre kvinnan är återhälsam till minnena och tiden före katastrofen.

Kanadas bidrag lämnar en ganska uppgiven efterklang. Isuma media art (Isuma – "to think", att tänka), ett filmkollektiv, har iscensatt ett möte med Kanadas inuiter och majoritetskulturen i ett bländade, vitt snölandskap i norra Kanada.

Själva händelsen går tillbaka till 1950-talet då hela familjer tvångsflyttades från sina arktiska områden med traditionsenliga levnads- och jaktmönster såsom jakt, fiske, hantverk och muntliga traditioner.

Filmen avslutas dokumentärt med att en av de tvångsflyttade, nu gammal, sjunger "jokliknande" att han längtar hem. Jag blev mycket berörd av filmen.

I den finländska paviljongen finns en helhet av den samiska konstnären Outi Pieski som bland annat ifrågasätter nationella gränser och behandlingen av naturfolk. Konstnärgruppen Miracle Workers tangerar och utvidgar Pieskis installation fint med ett antal kortfilmer.

Schweiz visar en film med titeln "Moving Backwards" av Pauline Boudry och Renate Lorenz. Dansare utför rörelser med en strävan att röra sig bakåt. Att ta några steg bakåt, stanna upp och försöka att åtminstone lite greppa vår tid – det tänker jag på då jag ser verket.

Men i filmen finns många lager och tankar, bland annat inslag från verkliga händelser – till exempel att kurdiska kvinnor vände sina skor fel väg då de flydde över snöklädda berg. Taktiken räddade dem och baserar sig på en verklig händelse.

I Brasiliens paviljong är det mycket folk och i den upplever jag en lite

I den schweiziska paviljongen visas "Moving Backwards", som är gjort av konstnärduon Pauline Boudry och Renate Lorenz.

FOTO: FRANCESCO GALLI VITERBO, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

"Biennalen innehåller mycket intressant måleri med många bottenar."

"Att ta några steg bakåt, stanna upp och försöka att åtminstone lite greppa vår tid – det tänker jag på då jag ser verket."

"Lc 15:11-32" heter det verk som visas i den ryska paviljongen under Venedigbiennalen 2019. Det är kurerat av konstmuseet Erimitaget och dess generaldirektör Mikhail Piotrovsky. Deltagande konstnärer är Alexander Sokurov och Alexander Shishkin-Hokusai. FOTO: FRANCESCO GALLI VITERBO, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

I Litauens paviljong fanns verket "Sun & Sea (Marina), men det är nu stängt för säsongen. Det rymde en operaperformance av Rugile Barzdžiukaitė, Vaiva Grainyte och Lina Lapelytė. FOTO: ANDREA AVEZZÙ, COURTESY LA BIENNALE DI VENEZIA

konstnärer

lättare stämning, fastän det också finns en tyngre underton. Publiken tar del av en film på två skärmar med ungdomar som dansar vilt, rytmiskt och energiskt, de tränar inför att tävla i Swingueira. Konstnärerna Barbara Wagner och Benjamin de Bura skildrar en ungdomskultur i någon förtort i Brasilien.

Hito Steyerl är en av de konstnärer som deltagit i ett flertal biennaler med uppmärksammade verk, hon deltog också i ARS17 på Kiasma. På årets Venedigbiennal bidrar hon med en omfattande installation på Arsenale med frågeställningar om en virtuell värld. "This is the future".

Publiken går fysiskt i verket på "gäbryggor", sådana som finns i Venedig då vattnet är högt. Man rör sig i en slags virtuell trädgård med färggranna, fantastiska blommor. Steyerl lyckas få mig att sakna en verklig, organisk trädgård med dofter och allt vad som hör till en levande miljö, där också visnande och förfall ingår.

Biennalen innehåller mycket intressant måleri med många bottenar. Konstnären Njideka Akunyili

"Målningarna behövs talomod och tid till eftertanke."

kvadratiska målningar med figurativa porträtt innehåller lager av historia, ursprung och det mångkulturella i kombination med konsthistoria och litteratur. Målningarna behöver talomod och tid till eftertanke.

DET ÄR TVÅ VERK eller två helheter som jag inte kommer att glömma från årets biennal:

Shilpa Guptas ljudinstallation, en symfoni med röster. Mänskliga röster som talar eller sjunger texter av hundra poeter som fångats på grund av sina politiska åsikter. I ett mörklagt utrymme hänger hundra mikrofoner ur vilka rösterna, sångerna kommer. Under mikrofonerna, på notställningar finns poeters texter på olika språk.

Utänför flottans gamla magasin i närheten av Arsenale ringlar det en lång kö till Litauens bidrag, Sun

& Sea (Marina). Verket är en slags opera-performance med 13 röster. Och något liknande har jag aldrig tidigare sett.

Från en läktare tar besökarna del av det hela, en sandstrand med människor på sina badhanddukar med solkrämer och lunchmat. Även barn, hundar och skratt finns med på sandstranden. En kör med olika röster sjunger om det vardagliga, sånt som man oroar sig för och allt möjligt annat mänskligt.

Det är vackert och behagligt, samtidigt melankoliskt med en dystopisk underton och jag skulle gärna ha stannat länge där.

Biennalen serverar inte färdiga lösningar på våra samtida stora frågeställningar. Men frågeställningarna är nödvändiga, aktuella och viktiga. Huvudkuratorn på årets biennal, Ralph Rugoff, har angett tonen på biennalen med rubriken "May you live in interesting times". Det är en turbulent tid vi befinner oss i, men ett gammalt romerskt ordspråk lyder ungefär så här: "Nöden är uppfinningarnas moder".

Ingela Bodbacka-Rak